

Helsingin kaupunginhallitukselle

**VAPAAEHTOISTYÖN NEUVOTTELUKUNNAN TOIMINTA-
JA TALOUSKERTOMUS TOIMIKAUDESTA 2009 - 2010**

Asettaminen:

2.2.2009, Helsingin kaupunginhallitus

Jäsenet:

Kaupungin luottamushenkilöjäseniä ovat toimintajäsenet Karila Antti, Jantunen Tuomo, Halme Ulla, Mattila Pentti 30.8.2010 asti, Sola Juha alkaen 1.9.2010 ja Laitinen Ritva

Kaupungin virastoja ovat edustaneet jäsenet Linna Eeva, Kallistahti Veli-Matti 15.3.2010 asti, Knus Ulla 16.3.2010 alkaen, Ahlblad-Mäkinen Nina, Mattila Pirjo 15.3.2010 asti, Voipio Soili 16.3.2010 alkaen sekä Laurikainen Sampo

Vapaaehtoisjärjestöjä ovat edustaneet Tulkki Tapani 15.3.2010 asti, Tolvanen Pirjo 16.3.2010 alkaen, Kiukas Vertti 15.3.2010 asti, Honkonen Antti 16.3.2010 alkaen, Suhonen Heikki, Ahlfors Elsa, Tikkanen Helena, Vaittinen Jukka-Pekka, Harjunpää Seppo, Negruti Doinita ja Metsähuone Pia.

Neuvottelukunnan sihteerinä on toiminut Bärlund-Toivonen Eija Sosiaalivirastosta.

Järjestäytyminen:

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan puheenjohtajaksi kaupunginhallitus nimesi 2.2.2009 Antti Karilan.

Ensimmäisessä kokouksessa neuvottelukunta valitsi keskuudestaan

- **varapuheenjohtajaksi** Tapani Tulkin.
Tulkki sai eron neuvottelukunnan jäsenyydestä 15.3.2010. 2.3.2010 alkaen varapuheenjohtajana on toiminut Helena Tikkanen.
- **työvaliokunnan.** Sen jäseniä ovat toimineet Antti Karila, Tapani Tulkki 15.3.2010 asti, Pia Metsähuone, Helena Tikkanen ja Eeva Linna sekä Soili Voipio 20.5.2010 alkaen. Työvaliokunnan sihteerinä on toiminut Eija Bärlund-Toivonen.
- **kannustetyöryhmän vuodeksi 2009.** Sen jäseniä ovat olleet Tuomo Jantunen kokoonkutsujana, Seppo Harjunpää, Heikki Suhonen ja Eeva Linna. Sihteerinä toimii Eija Bärlund-Toivonen.
Vuoden 2010 kannustetyöryhmän jäseninä ovat toimineet Tuomo Jantunen kokoonkutsujana, Seppo Harjunpää, Antti Honkonen ja Nina Ahlblad-Mäkinen. Sihteerinä on toiminut edelleen neuvottelukunnan sihteeri.

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR

Saapunut/Inkommit

24. 01. 2011

Dnro/Dnr KRS 2010-2285 K2

Tehtäväluokka 005

SH/PAAR

Kokoontuminen:

Kokouksia on ollut toimintakauden aikana yhteensä 34. Vapaaehtoistyön neuvottelukunta on kokoontunut 13 kertaa, työvaliokunta 14 kertaa ja kannustetyöryhmä kuusi kertaa ja kerran on pidetty yhteistoimintakokous vanhusneuvoston kanssa.

Jäsenten läsnäolo kokouksissa:

Karila	27/28
Tulkki	6/14
Linna	18/28
Tikkanen	26/27
Metsähuone	8/26
Jantunen	19/20
Harjunpää	16/21
Suhonen	8/19
Negruti	9/13
Laitinen	10/14
Ahlblad-Mäkinen	12/17
Vaittinen	8/13
Kiukas	4/6
Ahlfors	10/13
Mattila Pentti	5/9
Mattila Pirjo	2/7
Halme	1/13
Laurikainen	3/14
Kallisahti	0/6
Honkonen	10/11
Voipio	5/9
Tolvanen	4/7
Sola	1/4
Knus	1/8

Kokousten keskeiset teemat:

Nuorisotoiminta

Seurakuntien vapaaehtoistyö

Sosiaali- ja terveystoimen vapaaehtoistyö

Monikulttuurisuus vapaaehtoistyössä

Vapaaehtoistyön toimitilarive

Lapsijärjestöjen vapaaehtoistoiminta

Liikuntajärjestöjen ja kaupungin liikuntatoimen yhteistyö sekä vapaaehtoistoiminta liikuntajärjestöissä

Vapaaehtoistoiminnan tarve ja merkitys vanhustyössä

Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuudet Helsingissä, teematilaisuus ja kokous

Vuoden 2011 EU:n vapaaehtoistoiminnan teemavuoden valmistelua

Vapaaehtoistoiminnan kannusteet

Asiantuntijatehtävät

Karila on toiminut kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden koordinaatioryhmän pysyvänä asiantuntijajäsenenä vuosina 2009 - 2010.

Neuvottelukunnan lausunnot ja esitykset

- Lausunto Kansalais- ja kansalaisjärjestöstrategiaan 2009 – 2011
- Lausunto oikeusministeriölle Demokratian suuntaviivat
- Ehdotus suunnitteluryhmälle vapaaehtoistyön toimipisteen saamiseksi osaksi keskustakirjastoa 11.11.2009
- Lausunto kaupunginvaltuutetun aloitteeseen vapaaehtoistyöntekijöiden huomionosoituksista 18.11.2009
- Vetoamus kaupungin vajaakäytössä olevien toimitilojen tarjoamisesta vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan käyttöön 14.12.2009
- Lausunto aloitteeseen vapaaehtoistyön välittämisestä 5.3.2010
- Esitys yhdessä vanhusneuvoston kanssa kaupunginhallitukselle hallintokuntien yhteisen vanhusten parissa toteutettavan vapaaehtoistoiminnan strategian laatimiseksi 7.6.2010
- Aloite kaupunginhallitukselle EU:n vapaaehtoistoiminnan teemavuoden 2011 huomioimisesta kaupungin toiminnassa 27.10.2010

Yhteistoiminta

Neuvottelukunta on tehnyt yhteistyötä Kansalaisareenan kanssa vapaaehtoistyön kansallisen strategiahankkeen puitteissa sekä vapaaehtoistyön Menu-messujen järjestämiseksi.

Yhteistoiminta Oikeusministeriön kansalaistoiminnan neuvottelukunnan sekä Nuorisoyhteistyö Allianssin kanssa koskien EU:n vapaaehtoistoiminnan teemavuoden 2011 järjestelyjä on aloitettu jo vuoden 2010 aikana.

Vapaaehtoistyön kannusteet

Vuoden 2009 kannusteet jaettiin Vapaaehtoistyön Menu-messujen yhteydessä Vanhalla Ylioppilastalolla 1.12.2009. Kannusteet jakoi kansanedustaja Rakel Hiltunen.

Vuoden 2009 kilpikonna-kiertopalkinto myönnettiin Ikäväki-ryhmälle Pitäjänmäki-Konala alueelta.

Vuoden 2009 Kelpo esimerkki-tunnustus myönnettiin Pelastakaa Lapset ry:n kriisichattitoiminnalle.

Kunniamaininnat vuonna 2009 myönnettiin Vihreä Keidas ry:n vapaaehtoisille ja Monikulttuuristen perheiden liitolle.

Vuoden 2010 kannusteet jaettiin niin ikään Vapaaehtoistyön Menu-messujen yhteydessä Vanhalla Ylioppilastalolla 1.12.2010. Jakajana toimi tänä vuonna ylipormestari Jussi Pajunen. Tänä vuonna valinnassa huomioitiin EU:n köyhyyden ja syrjäytymisen teemavuotta 2010 erityisesti sivuava toiminta.

Vuoden kilpikonna-kiertopalkinnon saivat Vailla Vakinaista Asuntoa ry:n vapaaehtoiset.

Kunniamaininnan saivat Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö-yhdistyksen vapaaehtoiset.

Vuoden 2010 Kelpo esimerkki-tunnustuksen sai Tapanilan Kotien Puolesta ry.

Muuta

- Vapaaehtoistyön neuvottelukunta on järjestänyt jäsenilleen 5.5.2009 koulutusiltapäivän aiheesta Vapaaehtoistyön monenlaiset merkitykset. Miten edistän vapaaehtoistyötä omassa tehtäväkentässäni ja vapaaehtoistyön neuvottelukunnan jäsenenä.
- Neuvottelukunta on tehnyt jäsentensä sidosryhmille kyselyn vapaaehtoistyön toimitilatarpeista. Kyselyn tulosten perusteella lähetettiin tilaongelmien ratkaisemiseksi ehdotus keskustakirjastohankkeen suunnitteluryhmälle sekä vetoamus kaupunginhallitukselle. Vetoamus lähetettiin myös tiedoksi valtuustoryhmien sihteereille.
- Vapaaehtoistoiminnan tarve ja merkitys vanhustyössä ja toiminnan kehittämisen haasteet. Vapaaehtoistyön neuvottelukunta ja vanhusneuvosto järjestivät yhteistyössä koulutus ja keskustelutilaisuuden Soutupaviljongilla 27.5.2010. Tilaisuudessa kuultiin vapaaehtoistoiminnan asiantuntijoita. Osallistujia oli 23 henkilöä. Tilaisuudessa laadittiin esitys kaupunginhallitukselle hallintokuntien yhteisen vanhusten parissa tehtävän vapaaehtoistoiminnan strategian laatimisesta.
- Toiveiden Helsinki – Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuudet. Vapaaehtoistyön neuvottelukunta järjesti luento- ja keskustelutilaisuuden Kampin palvelukeskuksen juhlasalissa 20.10.2010. Tilaisuudessa oli alustajina vapaaehtoistoiminnan asiantuntijoita ja valtuustoryhmien edustajia. Osallistujia oli noin 60 henkilöä.
- Vapaaehtoistyön neuvottelukunta on ylläpitänyt omia verkkosivuja osoitteessa www.vapaaehtoistoiminta.fi.
- Vapaaehtoistyöntekijöiden ryhmätapaturmavakuutus on astunut voimaan 1.1.2008. Neuvottelukunnan sihteeri on toiminut toistaiseksi vakuutusasioissa kaupungin vapaaehtoisten ja vakuutusyhtiön välisenä yhteyshenkilönä.

Yhteistoiminta

Kansalaisareena, Vapaaehtoistyön valtakunnallinen strategiahanke, neuvottelukunta on ollut seurantaryhmän jäsen vuodesta 2008

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan puheenjohtaja ja jäsenet ovat osallistuneet toimintakauden aikana lukuisiin vapaaehtoistyötä käsitteleviin seminaareihin ja koulutus- sekä tiedotus- ja keskustelutilaisuuksiin.

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan arvio vuosien 2009 – 2010 toimintasuunnitelman toteutumisesta

Neuvottelukunnan tavoitteena on ollut tukea ja kannustaa vapaaehtoistoiminnan kehittämistä yhteistyössä sekä järjestöjen että kaupungin virastojen kanssa ja tehdä omalta osaltaan vapaaehtoistyötä tunnetuksi. Neuvottelukunnan arvio omasta toiminnastaan on pääosin myönteinen.

Toimitilojen puute tai niiden maksukyvyyn ylittävät vuokravaateet ovat vapaaehtoistoiminnan ikuinen ongelma. Toimitilaongelman todellisen tilanteen kartoittamiseksi tehtiin varsin mittava selvitys. Asiassa on tapahtunut myönteistä kehitystä, sillä opetuslautakunnan päätöksen mukaan koulutilojen käyttöä lasten vapaaehtoistoiminnan hyväksi on helpotettu. Ongelmia on toki edelleen, mutta neuvottelukunta jatkaa sitkeästi asian vireillä pitämistä eri yhteyksissä.

Kaupungin omaa vapaaehtoistoimintaa on tuettu ryhmätapaturmavakuutuksen käytännön opastamisen kautta ja vakuutus/henkilökorttien hankkimisella.

Vapaaehtoistoinnasta tiedottaminen toteutuu verkkosivuilla. Neuvottelukunnan sähköposti on osoitteessa vapaaehtoistyonneuvottelukunta@hel.fi. Postiin tulleet kansalaisten aloitteet ja toiveet on ohjattu edelleen.

Vuotuiset kannustepalkinnot on jaettu erilaisille vapaaehtoistyön kentällä toimiville ryhmille. Kannustamisen laajapohjaisuus omalta osaltaan kuvaa sitä toimintakentän laajuutta, jolla vapaaehtoistyö kukoistaa. Vuonna 2010 huomioitiin erityisesti EU:n köyhyyden ja syrjäytymisen teemavuosi.

Kansalaisareenan koordinoima ja johtama Vapaaehtoistyön valtakunnallinen strategiahanke on laajentanut vapaaehtoistyön neuvottelukunnan toimintakenttää kaupungin ulkopuolisiin yhteistyökumppaneihin ja vaikuttajiin. Hankkeen kumppanuudesta neuvottelukunta on saanut uusia virikkeitä seudullisten vapaaehtoistyön hankkeiden suunnitteluun yhdessä muiden toimijoiden kanssa.

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan ja työvaliokunnan välinen työnjako kaipaa tulevaisuudessa hiomista. Toiminnan tavoitteellisuuteen ja suunnitelmallisuuteen tulee kiinnittää huomiota tulevaisuudessa.

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan arvio kaupungin vapaaehtoistyön tilasta ja kehittämistarpeista

- Neuvottelukunta on ollut tyytyväinen kannustukseen, jota se on saanut kaupunginvaltuutettujen taholta.
- Vapaaehtoistyö tarvitsee tukea ja asiantuntemusta. Tästä syystä neuvottelukunnan näkemys on, että kaupungin virastojen tulisi vahvistaa vapaaehtoisten koulutusta, ohjausta ja tukemista vahvistamalla käytössä olevia henkilöresursseja eli lisäämällä koordinaattoreita ja ohjaajia, sekä ohjaamalla myös koulutus- ym. resursseja vapaaehtoisille. Lisäresursointi mahdollistaisi yhä useamman henkilön osallistumisen vapaaehtoistyöhön, jolloin saataisiin tukea ja apua/viihdykettä/palveluita niitä kipeästi tarvitseville henkilöille. Viranomaisen antaman palvelun lisäksi asiakkaat saisivat elämäänsä pientä lisämaustetta, ylimääräistä hyvää, ns. voita leivälleen. Toisaalta moni saisi vapaaehtoistoinnassa mukana ollen sisältöä elämäänsä. Siten oma tuen tarve vähenisi mielekkään tekemisen myötä. Hyvinvointi lisääntyisi sekä saajan että antajan puolella.
- Vapaaehtoistoiminta tarvitsee toimitiloja. Kaupungin tilapolitiikka on ymmärrettävää, mutta pienien yhdistysten ja järjestöjen kannalta hyvin hankalaa. Neuvottelukunta on ajanut tila-asiaa pitkäjänteisesti ja samaa toimintaa tullaan jatkamaan tulevienkin neuvottelukuntien toimikausina. Tavoitteena on löytää sellainen tilaongelmien ratkaisumalli, joka mahdollistaisi myös pienien yhdistysten toiminnan kaupungin tiloissa.
- Kaupungin virastot ovat aloittaneet yhteistyön vapaaehtoistoinnin mahdollistamiseksi yhteisissä hankkeissa. Liikuntavirasto, sosiaalivirasto ja terveyskeskus ovat yhteistyössä järjestöjen kanssa toteuttaneet hankkeita vanhusten liikunnan ohjauksen ja avustamisen toteuttamiseksi vapaaehtoisvoimin. Kokemukset ovat olleet erittäin myönteisiä ja toimintaa on syytä jatkaa. Hyvän alun jälkeen voidaan myös ideoida uusia hankkeita

kaupunkilaisten tueksi ja iloksi. Valitettavasti neuvottelukunnan vanhusneuvoston kanssa yhdessä laatima esitys hallintokuntien yhteisen vanhusen parissa tehtävän vapaaehtoistoiminnan strategian laatimisesta sai kielteisen vastaanoton. Hallintokuntien välinen yhteistoiminta on kuitenkin kehittämisen arvoinen lähtökohta vapaaehtoistyön voimavarojen optimaalisen hyväksikäytön varmistamiseksi.

- Erityisesti neuvottelukunta haluaa tuoda esille erinomaiset toimintamallit vapaaehtoistoiminnan koordinoinnissa nuorisoasiainkeskuksessa ja rakennusvirastossa. Toiminta on tarpeeseen nähden hyvin resursoitua ja tuloksellista.
- Helsinkiin tarvittaisiin vapaaehtoistoiminnan keskus, paikka, josta voitaisiin koordinoida eri toimijoiden hankkeita ja toisaalta ohjata vapaaehtoistyöstä kiinnostuneita mielekkäisiin hankkeisiin. Vapaaehtoistoinnasta tiedottaminen olisi keskuksen ydintehtävä. Vapaamuotoisissa keskusteluissa ajatus on saanut laajaa kannatusta ja ideointia on syytä jatkaa yhteistyössä järjestökentän kanssa.

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan tärkeinä pitämiä ajankohtaisia asioita seuraavalle neuvottelukunnalle

Kaupungin toimintataso

Vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin ja ohjauksen resursointi virastoissa

Toimitilakysymys

Virastojen yhteistyö vapaaehtoistyön hyödyntämiseksi asiakkaiden ja asukkaiden parhaaksi

Yhteistoiminnan kehittäminen järjestökentän kanssa

EU:n vapaaehtoistoiminnan teemavuosi 2011. Neuvottelukunta on esittänyt kaupunginhallitukselle, että teemavuotta varten varattaisiin lisäresursseja koordinoimaan sekä suunnittelemaan teemavuoden vapaaehtoistoimintaa kaupungissa. 31.12.2010 toimintansa lopettanut neuvottelukunta on jo sitouttanut nimitettävän neuvottelukunnan toimimaan omalta osaltaan teemavuoden toteuttamisen puolesta, joten neuvottelukunnan 2011 – 2012 toimintasuunnitelma on jo siltä osin hahmoteltu. Ratkaisut oli pakko tehdä, koska suunnittelu oli aloitettava jo vuoden 2010 puolella. Lisäksi osa teemavuoden hankkeista on jo käynnistynyt tai käynnistymässä muutaman viikon kuluessa.

Alueellinen ja valtakunnallinen taso

Osallistuminen kumppanina vapaaehtoistyön valtakunnalliseen strategiahankkeeseen

Pääkaupunkiseudun vapaaehtoistoiminnan keskuksen suunnittelu yhdessä järjestöjen ja muiden pääkaupunkiseudun kuntien toimijoiden kanssa

Osallistuminen vapaaehtoistoiminnan teemavuoden tilaisuuksien järjestelyihin ja toteuttamiseen yhteistyössä Oikeusministeriön Kansalaistoiminnan neuvottelukunnan ja Allianssin kanssa

Yhteistoiminta Kansalaisareenan kanssa teemavuoden tilaisuuksien järjestämiseen

Neuvottelukunnan oma toiminta

Neuvottelukunnan toimintamuotojen tarkistaminen ja linjoista sopiminen, jäsenten roolien selkeyttäminen ja vahvistaminen

Tiedottamisen suunnittelu ja toteutus

Vuotuinen vapaaehtoistyön kannusteiden jako

Teemavuoden huomioiminen omassa toiminnassa

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan ehdotukset neuvottelukunnan 2011 - 2012 järjestöedustajiksi

Liikuntajärjestöjen edustaja vuosina 2009 - 2010 on ollut Helena Tikkanen Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry:stä.

Yhdistys on ilmoittanut, että ehdokas vuosille 2011 -2012 on **Kaj-Erik Fohlin**.

Nuorisojärjestöjen edustaja alkaen 16.3.2010 on ollut Pirjo Tolvanen Kansallisesta Lastenliitosta.

Helsingin Nuorisoyhteistyö Helsinki - Team on ilmoittanut, että ehdokas vuosille 2011 – 2012 on edelleen **Pirjo Tolvanen**.

Vammaisjärjestöjen edustaja vuosina 2009 – 2010 on ollut Heikki Suhonen Helsingin epilepsiyhdistyksestä.

Yhdistys on ilmoittanut, että ehdokas vuosille 2011 – 2012 on **Tapio Vesala**.

Päihdejärjestöjen edustaja alkaen 16.3.2010 on ollut Antti Honkonen Elämäntapaliitto ry:stä.

Järjestö on ilmoittanut, että ehdokas vuosille 2011 – 2012 on edelleen **Antti Honkonen**.

Helsingin seurakuntayhtymän edustaja vuosina 2009 – 2010 on ollut diakoni Jukka-Pekka Vaittinen.

Seurakuntayhtymä on ilmoittanut, että ehdokas vuosille 2011 – 2012 on diakoni **Hanna Lipasti-Raulos**.

Asukasliiton edustaja vuosina 2009 – 2010 on ollut Seppo Harjunpää Asukasliitosta.

Asukasliitto on ilmoittanut, että ehdokas vuosille 2011 – 2012 on edelleen **Seppo Harjunpää**.

Vanhusjärjestöjen edustaja vuosina 2009 – 2010 on ollut Elsa Ahlfors HEJ:stä. HEJ on ilmoittanut, että ehdokas vuosille 2011 – 2012 on **Oili Hirvonen**.

Lapsijärjestöjen edustajana vuosina 2009 – 2010 on ollut Pia Metsähuone Mannerheimin lastensuojeluliitosta.

MLL on ilmoittanut, että ehdokas vuosiksi 2011 – 2012 on **Kari Koponen**.

Muiden järjestöjen edustaja vuosina 2009 – 2010 on ollut Doinita Negruti Suomen Punaisesta Rististä.

SPR on ilmoittanut, että ehdokas vuosiksi 2011 – 2012 on edelleen **Doinita Negruti**.

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan talouskertomus toimikaudelta 2009 – 2010

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan toimintamääräraha vuodelle 2009 oli 5 200,00 € ja vuodelle 2010 5 500,00 €, yhteensä 10 700,00 €.

Määrärahaa on käytetty seuraavasti	v 2009	v 2010	v 2009-2010
Neuvottelukunnan koulutustilaisuudet, sis. luennoitsijapalkkiot, tilavuokra, tarjoilu	1 496,00	2 115,67	
Sanomalehti-ilmoitukset	1 024,62	1 396,73	
Kannusteiden jakotilaisuudet	1 172,87	1 644,36	
Verkkosivujen ylläpito	88,16	161,70	
Verkkosivujen sisällön tuotto	427,00		
Painatuskuluja	385,00		
Toimistokuluja	140,00	148,20	
Kokouskuluja	340,70	493,74	
Toimintamäärärahaa käytetty yhteensä	5 074,35	5 960,40	11 034,75 €

Vuoden 2010 määrärahasta on velotettu myös vanhusneuvoston osuus 431,75 € vapaaehtoistyön neuvottelukunnan ja vanhusneuvoston yhteisen koulutustilaisuuden kustannuksista.

Vapaaehtoistyön neuvottelukunnan puolesta

Antti Karila
vapaaehtoistyön neuvottelukunnan
puheenjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Eija Bärlund-Toivonen
vapaaehtoistyön neuvottelukunnan
sihteeri
Helsingin sosiaalivirasto
PL 7350,
00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 42837
eija.barlund-toivonen@hel.fi